

4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.
5. Моль А. Социодинамика культуры / А. Моль. – М. : Прогресс, 1990. – 426 с.
6. Основи культурології : навчальний посібник / Н. М. Каплун, С. М. Морозов. І. В. Сніцар, С.П. Шумовецька. – Хмельницький: Вид-во Національної академії Державної прикордонної служби України, 2004. – 458 с.
7. Сенько Ю. В. Гуманітарні основи педагогічної освіти / Ю. В. Сенько. – К. : Вища школа, 2002. – 246 с.
8. Ставський П. І. Об'єкт і предмет дидактичного системного дослідження / П.І. Ставський. – К. : Альфа, 2003. – 218 с.

УДК 330.322.2

Малютін О.К.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції
Сумський національний аграрний університет

ПОБУДОВА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Постановка проблеми. Забезпечення безпеки держави, суспільства, суб'єктів господарювання завжди було і залишається центральною проблемою наукових досліджень в плані розвитку будь-якої країни за умови збереження її суверенітету та незалежності. Саме безпека країни визначає напрямки та орієнтири для подальшого розвитку та прийняття соціально-економічних рішень в державі. Збільшення рівня економічної безпеки справляє вплив на економічну активність. Наслідком цього є перерозподіл ресурсів економічної системи, що формує нові інвестиції в відповідних галузях економіки і приводить до циклічності інвестиційного процесу, який на пряму визначає гомеостазис економічної системи. Таким чином, організація інвестиційного процесу в країні повинна виступати основою забезпечення економічної безпеки країни в цілому. Отже, найважливішою складовою економічної безпеки буде інвестиційна безпека, яка забезпечується за рахунок дотримання граничної норми інвестування.

Концептуальна модель інвестиційної складової національної економічної безпеки повинна виражати основну ідею інвестиційної безпеки економіки, визначати задачі та методи реалізації концепції, індикатори інвестиційної безпеки, а також структуру модельованої системи та властивості її елементів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою збереження інвестиційної безпеки країни займаються такі вітчизняні науковці, як О. Власюк, В. Геєць, Я. Жаліло, В. Кириленко, С. Пирожков, А. Сухоруков [1-5].

Але попри велику увагу з боку науковців до питань інвестиційної безпеки національної економіки не в повній мірі вирішеними залишаються питання структурування економіки для можливості переливу інвестиційного капіталу між її секторами з метою вирівнювання диспропорцій в їхньому розвитку, забезпечення формування достатнього рівня інвестиційної безпеки в національній економіці та сприяння ефективному інвестиційному розвитку України в умовах підсилення конкуренції на світовому ринку капіталу на основі єдиних підходів, що можуть бути відображені в концептуальній моделі інвестиційної складової економічної безпеки України.

Постановка завдання. Метою даної статті є визначення основних понять та елементів системи інвестиційної складової економічної безпеки національної економіки, доведення можливості застосування терміну «система» для даної складової, побудова концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна складова національної економічної безпеки або інвестиційна безпека буде являти собою систему. Дійсно інвестиційна безпека як система буде характеризуватись наступними властивостями: ієрархічність та цілісність.

Ієрархічність системи інвестиційної безпеки передбачає існування надсистеми, якою може виступати система економічної безпеки, а потім, як суперсистема, – система національної безпеки. Таке твердження є виправданим, оскільки, на державному рівні інтегральний показник економічної безпеки визначається через розрахунок синтетичних показників фінансової, продовольчої, інвестиційної, екологічної та інших безпек. В свою ж чергу, і рівень національної безпеки залежить від економічної, військової, політичної та інших безпек. Тобто інвестиційна безпека може бути розглянута як елемент систем вищого порядку.

Але ж необхідною умовою системного утворення є не тільки існування суперсистеми, а й наявність в ньому як мінімум двох елементів, які мають відповідні зв'язки, а також наявність функції та мети.

Елементом в такій системі буде виступати об'єкт, що характеризується соціально-економічними відносинами, організаційно-правовою формою господарської діяльності, господарським механізмом, властивості якого можуть бути змінені. Економічними об'єктами – є підприємства, організації, засоби та фактори виробництва, елементи соціальної сфери, що характеризуються як об'єкт на який спрямована економічна діяльність, що представляє відповідну сторону економічних інтересів та відносин [6].

Отже, *елементами системи інвестиційної безпеки* будуть виступати об'єкти у вигляді фірм-інвесторів, замовників, підрядників, користувачів об'єктів капітальних вкладень, домогосподарств як постачальників інвестиційних ресурсів, а також держава як регулятор відтворювальних відносин і як безпосередній учасник. Безумовно, не можна не згадати головні властивості елементів інвестиційної системи, такі як фінансове та реальне інвестування. Але, на наш погляд, якщо фінансове інвестування і є, незаперечно основною і, навіть, головною, складовою інвестиційної системи, то в системі інвестиційної безпеки фінансовий аспект елементу є присутнім як характеристика елементу вже фінансової безпеки національної економіки.

В свою чергу, відсутність фінансового інвестування як характеристики елемента системи інвестиційної складової економічної безпеки підтверджує наявність *принципу організаційної неперервності* для системи інвестиційної безпеки, що був окреслений О. Богдановим [7] як системний принцип інтеграції, сутність якого полягає в наявності проміжних ланок між системою та її універсумом.

Для окреслення *зв'язків між елементами системи інвестиційної безпеки* повернемося до економічних відносин, які в системі інвестиційної безпеки повинні бути спрямовані на досягнення оптимального рівня інвестування, що може бути забезпечений і амортизаційною політикою, і співвідношенням національних та іноземних інвестицій, і співвідношенням інвестицій до ВВП, і співвідношенням іноземних інвестицій до ВВП та ін. показниками. Отже, інвестування, що здійснюється в інвестиційній системі повинно проходити згідно відповідних обмежень та нормативів, що накладає на нього система інвестиційної безпеки. А вже згідно кількісного та якісного виразу цих обмежень, держава буде регулювати інвестиційний процес за рахунок арсеналу інструментів впливу на учасників системи інвестиційної безпеки, серед яких централізовані інвестиційні ресурси, політика оподаткування, амортизаційна політика, державні гарантії, субсидії, дотації, кредити та ін. Таке регулювання буде встановлювати прямий зв'язок між керуючим органом та іншими учасниками системи інвестиційної безпеки, які також, враховуючі обмеження на потенційні економічні загрози для безпеки, будуть формувати власну інвестиційну безпеку, що буде налагоджувати зворотній зв'язок. Зворотній зв'язок між елементами системи забезпечить замкнутий цикл керування інвестиційною безпекою, що позитивно відобразиться на її формуванні для національної економіки.

Виділення функцій в системі інвестиційної безпеки є, незаперечно, важливим щодо існування такої системи. Функція нашої системи повинна характеризувати зовнішній прояв властивостей іншого об'єкта в відносин, що складаються в системі інвестиційної безпеки. Визначимо нашу функцію, відштовхуючись від зворотного, тобто будемо розглядати причину існування системи інвестиційної безпеки. Такою причиною може виступати факт існування інвестиційної системи, що, в свою чергу, обумовлено наявністю виробництва та його потребою в інвестиційних ресурсах. Отже, *основними функціями системи інвестиційної безпеки є:*

- забезпечення інвестиційних потреб національного виробництва з врахуванням національних інтересів та пріоритетів економічного розвитку;
- збалансованість розвитку окремих видів економічної діяльності з позиції збереження нормативного рівня інвестиційної безпеки;
- нейтралізація загроз від іноземної інвестиційної діяльності в Україні;
- територіальна делокалізація інвестиційних вкладень з метою вирівнювання регіональних точок економічного зростання національної економіки.

Виділення функції в системі інвестиційної безпеки підводить нас до визначення її основної мети, спираючись на трактування сутності в економічній літературі. Таким чином, *основною метою системи інвестиційної безпеки* є досягнення оптимального рівня інвестування для розширеного відтворення національної економіки.

Складність системи інвестиційної безпеки пояснює її *цілісність*. Кожний з елементів системи має власні властивості, які в сукупності формують її особливості. Декомпозиція ж елементів даної системи виявляє нові характеристики в кожному з елементів, які тільки в сукупності та комплексно можуть бути спрямовані на досягнення основної мети системи інвестиційної складової економічної безпеки.

Таким чином, доведення факту існування інвестиційної безпеки в загальній системі економічної безпеки підводить нас до наступного етапу – *побудова концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки*.

Головними *дескрипторами* даної моделі повинні бути: мета та важливі задачі, на вирішення яких спрямована дана модель; об'єкти впливу в даній моделі; принципи, що реалізуються в процесі побудови даної моделі; масштабність застосування даної моделі; критерії оцінювання ефективності даної моделі; виконавець, на якого покладені функції управління безпекою.

Дана концептуальна модель інвестиційної складової національної економічної безпеки України може бути представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Концептуальна модель інвестиційної складової національної економічної безпеки

Мета	<ul style="list-style-type: none"> • досягнення стійкого динамічного інвестиційного розвитку національної економіки та запобігання інвестиційним загрозам.
Задачі	<ul style="list-style-type: none"> • ідентифікація причин виникнення внутрішнього інвестиційного ризику в національній економіці, що призводить до деформації економічних процесів; • розробка і реалізація заходів реагування на виявлені факти деформації, а також формування планів інвестування щодо захисту національних інтересів в економічній сфері; • формування та розвиток заходів забезпечення безпеки в сфері інвестування через побудову дієвої системи інвестиційних стимулів для інтенсифікації капіталовкладень в проблемні з точки зору безпечності сектори економіки; перехід на інноваційний вектор розвитку національної економіки в контексті економічної безпеки країни; вирішення проблеми мінімізації ризиків для іноземної інвестиційної діяльності в Україні; забезпечення збалансованості розвитку окремих видів економічної діяльності з позиції збереження нормативного рівня інвестиційної безпеки; територіальну делокалізацію інвестиційних вкладень з метою вирівнювання регіональних точок зростання національної економіки.
Об'єкт	<ul style="list-style-type: none"> • реальне інвестування та його якість.
Принципи реалізації	<ul style="list-style-type: none"> • адекватності або семіотичної неперервності; • безперервності і актуалізації функцій; • стійкості або взаємододаткових відносин; • надійності або моноцентризму; • системності або оберненого зв'язку.
Масштаб	<ul style="list-style-type: none"> • рівень країни; • рівень галузі; • рівень регіону; • рівень виду економічної діяльності в регіоні.
Критерії	<ul style="list-style-type: none"> • інвестиційна вектор-структура національної економіки; • вплив інвестиційних загроз на економічну систему та рівень її стійкості кризових явищ в економіці; • рівень інвестиційної безпеки в різних секторах економіки та регіонах; • ступінь державного втручання в процес оптимізації інвестиційної безпеки національної економіки через інструменти прямого та непрямого впливу.
Механізм забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> • алгоритм визначення рівня інвестиційної безпеки з позиції регіонально-економічної спеціалізації інвестицій; • застосування структурної моделі економічної динаміки з метою коригування рівня інвестиційної безпеки в різних секторах економіки; • прогнозування майбутніх значень індикаторів інвестиційної безпеки для виявлення кризових моментів інвестиційного розвитку та розробки оптимістичного сценарію розвитку національної економіки; • державної регуляції потоку капіталу, що передбачає формування регіональної структурно-кластерної системи економіки за ознакою безпечності інвестування; • міжгалузевий перелив капіталу з орієнтацією на основні індикатори інвестиційної безпеки національної економіки; • діагностику реального інвестування в контексті економічної безпеки, в основу якої покладено кількісний розрахунок рівня економічної загрози та протидію ним за рахунок відповідних інвестицій; • підсилення функції держави як стратегічного інвестора, який реалізовує заходи щодо залучення інвестиційних ресурсів
Протиріччя	<ul style="list-style-type: none"> • між необхідністю рівномірного рівня інвестиційної безпеки регіонів та галузей і суттєвою диференціацією їх розвитку; • між необхідністю підтримання незалежності економіки і доцільністю залучення іноземного капіталу; • між швидкістю виникнення економічної загрози та оперативністю її нейтралізації.
Виконавець	<ul style="list-style-type: none"> • Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України.

Джерело: розроблено автором

Загальна мета, для якої розробляється концептуальна модель інвестиційної складової національної економічної безпеки – це досягнення стійкого динамічного інвестиційного розвитку національної економіки та запобігання інвестиційним загрозам.

Дана мета може бути досягнута через вирішення комплексу задач:

1) ідентифікація причин виникнення внутрішнього інвестиційного ризику в національній економіці, що призводить до деформації економічних процесів;

2) розробка і реалізація заходів реагування на виявлені факти деформації, а також формування планів інвестування щодо захисту національних інтересів в економічній сфері;

3) формування та розвиток заходів забезпечення безпеки в сфері інвестування через побудову дієвої системи інвестиційних стимулів для інтенсифікації капіталовкладень в проблемні з точки зору безпечності сектори економіки; перехід на інноваційний вектор розвитку національної економіки в контексті економічної безпеки країни; вирішення проблеми мінімізації ризиків для іноземної інвестиційної діяльності в Україні; забезпечення збалансованості розвитку окремих видів економічної діяльності з позиції збереження нормативного рівня інвестиційної безпеки; територіальну делокалізацію інвестиційних вкладень з метою вирівнювання регіональних точок зростання національної економіки.

Об'єктом впливу даної концептуальної моделі буде виступати реальне інвестування в національній економіці та його якість. Як було зазначено вище фінансові інвестиції – це один з елементів фінансової безпеки національної економіки. Підтвердженням цьому є методичні документи щодо визначення рівня економічної безпеки, прийняті на державному рівні в Україні [3], в яких індикаторами інвестиційної безпеки виступають інвестиції в основний капітал, іноземні інвестиції, придатність основних засобів, а також приріст ВВП по відношенню до реальних інвестицій.

Принципи реалізації даної концептуальної моделі на практиці повинні виходити з основних принципів існування системи інвестиційної безпеки:

1) адекватності або семіотичної неперервності. В теорії систем «гіпотеза семіотичної неперервності» передбачає своєчасну адекватну зміну системи у відповідь на зміну середовища, в якій існує система. Отже, і концептуальна модель інвестиційної складової національної економічної безпеки не повинна бути величиною статичною, а повинна мати динамічний характер для можливості адекватної нейтралізації економічних загроз інвестиційній безпеці України;

2) безперервності і актуалізації функцій. Даний принцип передбачає збереження та розвиток концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки, що викликано неперервним процесом становлення функцій елементів системи інвестиційної безпеки;

3) стійкості або взаємододаткових відносин. Згідно даного принципу в Моделі передбачено додаткові відносини, що виникають внаслідок динамічного характеру інвестиційної безпеки і визначають її стійкість через пристосовуваність до процесів, які відбуваються в інших системах;

4) надійності або моноцентризму. Даний принцип запропонований О. Богдановим [7] як необхідність стійкості та надійності системи через існування єдиного центру координації процесів. Для Концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки принцип моноцентризму повинен характеризувати масштабність формування інвестиційної безпеки в окремих регіонах або галузях національної економіки. Реалізація такого принципу в даній моделі забезпечить дієвість «закону мінімуму», згідно якого досягнення оптимального рівня інвестиційної безпеки в малих частинах системи забезпечить оптимальний рівень в цілому всієї системи;

4) системності або оберненого зв'язку. Системність застосування даної Концептуальної моделі на практиці можлива лише за умови неперервного оберненого зв'язку між учасниками, що дозволить отримати інформацію про результат від заходів, спрямованих на оптимізацію рівня інвестиційної безпеки національної економіки.

Масштабність впливу концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки, як було зазначено вище, визначається принципом моноцентризму. Реалізація даного принципу в системі інвестиційної безпеки повинна розподілятися на дві стадії:

- перша – коли реалізовується широкий моноцентризм через досягнення достатнього рівня інвестиційної безпеки в регіоні або в галузі, в яких стабільність досягається за рахунок оптимізації рівня інвестиційної безпеки за окремим видом економічної діяльності в визначеному регіоні;

- друга – вузький моноцентризм, спрямований на досягнення оптимального рівня інвестиційної безпеки в усій системі через оптимізацію інвестиційної безпеки в регіоні або галузі.

Отже, першопричиною проблеми досягнення оптимального рівня інвестиційної безпеки в національній економіці є рівень інвестиційної безпеки за окремим видом економічної діяльності в визначеному регіоні. А це, в свою чергу, потребує наявності ефективного методичного апарату, застосування якого здатне визначити реальний рівень інвестиційної безпеки на найнижчому елементі системи, що надасть змогу виробити шляхи поліпшення інвестиційної безпеки для всієї національної економіки. Дане твердження порушує проблему структурування економіки для можливості переливу інвестиційного капіталу між її секторами з метою вирівнювання диспропорцій в їхньому розвитку.

Таким чином, *критеріями* Моделі повинні стати кількісні та якісні індикатори, що відобразять ступінь реалізованості основних принципів концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки. До таких критеріїв, ґрунтуючись віднесемо:

- 1) інвестиційну вектор-структуру національної економіки;
- 2) вплив інвестиційних загроз на економічну систему та рівень стійкості до кризових явищ в економіці;
- 3) рівень інвестиційної безпеки в різних секторах економіки та регіонах;
- 4) ступінь державного втручання в процес оптимізації інвестиційної безпеки національної економіки через інструменти прямого та непрямого впливу.

Тоді, враховуючи виділені критерії ефективної реалізації концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки, можна запропонувати *механізм* досягнення цієї ефективності. Такий механізм, безумовно, повинен включати систематичну обробку інформації, а також реалізацію на практиці:

- алгоритму визначення рівня інвестиційної безпеки з позиції регіонально-економічної спеціалізації інвестицій;
- застосування структурної моделі економічної динаміки з метою коригування рівня інвестиційної безпеки в різних секторах економіки;
- прогнозування майбутніх значень індикаторів інвестиційної безпеки для розробки оптимістичного сценарію розвитку національної економіки;
- державної регуляції потоку капіталу, що передбачає формування регіональної структурно-кластерної системи економіки за ознакою безпечності інвестування;
- міжгалузевого перетоку капіталу з орієнтацією на основні індикатори інвестиційної безпеки національної економіки;
- діагностику реального інвестування в контексті економічної безпеки, в основу якої покладено кількісний розрахунок рівня економічної загрози та протидію їй за рахунок відповідних інвестицій;
- підсилення функції держави як стратегічного інвестора, який реалізовує заходи щодо залучення інвестиційних ресурсів.

В процесі реалізації концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки можуть виникати *протиріччя*:

- між необхідністю рівномірного рівня інвестиційної безпеки регіонів/галузей та суттєвою диференціацією їхнього розвитку. Роль регіональних факторів при цьому полягає в випереджальному розвитку та підвищенні частки найбільш потенційних регіонів з позиції інвестування, а також в збільшенні ефективності потенційних галузей економіки всередині регіону, що обумовлено спеціалізацією відповідної території;
- між необхідністю підтримання незалежності економіки та доцільністю залучення іноземного капіталу. Країні потрібно визначити межу безпеки присутності іноземного капіталу в тій чи іншій галузі економіки, розробити політику узгодженості національних інтересів з глобальними інтересами іноземних інвесторів, виробити шляхи мінімізації економічної та технологічної залежності від іноземних інвестицій. Особливу увагу слід приділити присутності іноземного капіталу в фінансовому секторі країни, який на сьогодні є лідером залучення прямих іноземних інвестицій;
- між швидкістю виникнення економічної загрози та оперативністю її нейтралізації. Дане протиріччя можна пояснити існуванням інвестиційної системи, яка акумулює інвестиційні ресурси, за допомогою яких в системі інвестиційної безпеки можна стабілізувати ситуацію і перевести її розвиток на гомеостатичний характер.

Важливим при реалізації Концептуальної моделі є визначення модератора або *виконавця*, на якого будуть покладені функції досягнення оптимального рівня інвестиційної безпеки в національній економіці.

В Україні є такий інститут який визнаний на рівні держави головним органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері інвестиційної діяльності та управління національними проектами [8].

Саме це Агентство за принципом «єдиного інвестиційного вікна» зможе координувати потоки інвестиційних ресурсів у проблемні, з точки зору безпечності, сфери економіки, а також систематизувати той потік інформації що акумулюється в системі інвестиційної безпеки національної економіки. На нашу думку, паралельно з цим інститутом повинен бути створений єдиний державний центр акумулювання та розподілу інвестиційних ресурсів (наприклад Банк розвитку), здатний підвищити ефективність та подолати диспропорційність капіталовкладення в контексті інвестиційної безпеки відповідних галузей регіонів.

Ефективна реалізація даної концепції можлива при дієвому контролі зі сторони Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України за тим, щоб діяльність об'єкта інвестицій постійно здійснювалась у відповідності з обраною стратегією.

Висновки з даного дослідження. Таким чином, практична реалізованість запропонованої концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки забезпечить формування достатнього рівня інвестиційної безпеки в національній економіці та буде сприяти ефективному інвестиційному розвитку України в умовах підсилення конкуренції на світовому ринку капіталу.

Реалізація зазначених важелів механізму забезпечення ефективності реалізації концептуальної моделі інвестиційної складової національної економічної безпеки на практиці дає підстави стверджувати про значимість удосконалення методологічного апарату оцінки рівня інвестиційної безпеки економічної системи, про необхідність формування індикативної бази показників для визначення інвестиційної безпеки окремої галузі господарства та регіону з побудовою шкали інвестиційної привабливості економічної системи в визначений період часу, про важливість функціонування ефективної нормативно-правової бази регулювання інвестиційного процесу.

Література

1. Власюк О.С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку / О.С.Власюк ; Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2008. – 48 с.
2. Геєць В.М. Інноваційні перспективи України : монографія / В.М. Геєць, В.П. Семиноженко. – Х.: Константа, 2006. – 272 с.
3. Післякризовий розвиток економіки України: засади стратегії модернізації / [Я.А. Жаліло, Д.С. Покришка, Я.В. Белінська та інш.]; Під керівництвом Я.А. Жаліло. – К.: НІСД, 2011. – 66 с.
4. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки : монографія / В.І. Кириленко. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
5. Методичні рекомендації щодо рівня економічної безпеки України / за редакцією академіка НАН України С.І. Пирожкова. – К.: НІПМБ, 2003. – 42 с.
6. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 479 с.
7. Богданов А.А. Тектология: Всеобщая организационная наука. В 2-х книгах / А.А. Богданов. – Москва: «Экономика», 1989. – 304 с.
8. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua>

УДК 457.471

Клим Н.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
НЛТУ України
Хом'як Т.Р.,
аспірант*
Львівська комерційна академія

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ВИТРАТ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Для прийняття зацікавленими особами адекватних рішень стосовно інвестування у цінні папери, розміщення кредитних ресурсів та формування власного капіталу підприємства істотне значення має інформація про стан фінансових вкладень та пов'язаних з ними витрат, що формується на базі облікових даних конкретних підприємств.

Застосування інформаційних систем, як системи управління, тісно пов'язується, як із технологіями збереження та видачі інформації, так і з іншою – із технологіями, що забезпечують обмін інформацією в процесі управління. Тому, використання сучасних інформаційних технологій у рамках формування адекватного обліково-аналітичного забезпечення дозволить покращити достовірність даних про фінансові витрати підприємства за умови дотримання вимог стандартів та методики їх обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методика обліку фінансових витрат висвітлена у працях Ткаченко Н.М, Леня В.С., Хом'яка Р.Л., Лишиленка О.В. та ін., питання автоматизації облікових

* Науковий керівник: Рудницький В.С. – д.е.н., професор